

Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

KOLLÉGIUMI PROGRAMJA

Szemere Kollégium (3529 Miskolc, Ifjúság útja 16-20.)

Mezőkövesdi Kollégium (3400 Mezőkövesd, Damjanich u. 1.)

Diósgyőr-Vasgyári Kollégium (3533 Miskolc, Téglagyári u. 1-2.)

Tartalom

KOLLÉGIUMI PROGRAM	3
A KOLLÉGIUM BEMUTATÁSA	3
1. A KOLLÉGIUM TÁRSADALMI SZEREPE	5
2. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS	6
2.1. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei	6
2.2. A kollégiumi nevelés feladatai	6
3. A KOLLÉGIUM MŰKÖDÉSE	11
3.1. Személyi feltételek, elvárások	11
3.2. Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban	12
3.3. A kollégiumi élet megszervezése	12
3.4. A kollégium kapcsolatrendszere	15
4. A KOLLÉGIUMI TEVÉKENYSÉG SZERKEZETE	16
4.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások	17
Kollégiumi foglalkozások szervezése	17
4.1.1. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban	18
4.1.2. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások	18
4.1.3. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások	19
4.1.4. Téma napok, témahetek, projektek	20
4.2. Pedagógiai felügyelet	20
4.2.1. A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata	20
5. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS EREDMÉNYESSÉGE	20
5.1. A kollégiumi nevelés eredményessége	20
5.2. A kollégiumi foglalkozások keretprogramterve és éves óraszám	21
5.3. A hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztató, tehetséggondozó és társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozásának terve	26
5.4. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	30
5.5. Gyermek- és ifjúságvédelem	31
5.6. Hagyományápolás	31
5.7. A rendészeti ügyintéző képzés speciális feladatai (Szemere Kollégium)	32

KOLLÉGIUMI PROGRAM

A KOLLÉGIUM BEMUTATÁSA

A Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium intézmény Kollégiumának szervezeti felépítése 2020. július 1-től a következő:

- Szemere Kollégium (3529 Miskolc, Ifjúság u. 16-20., székhely),
- Diósgyőr-Vasgyári Kollégium (3533 Miskolc, Téglagyári u. 2., telephely),
- Mezőkövesdi Kollégium (egykori Bayer Róbert kollégium, 3400 Mezőkövesd, Damjanich u. 1., telephely).

A három kollégiumból álló Kollégium vezetéséért felelős igazgatóhelyettes

- közvetlenül vezeti a Szemere Kollégiumot (székhely) és a Diósgyőr-Vasgyári Kollégiumot (telephely, illetve
- irányítja a szakmailag önálló, de szervezetenként nem önálló Mezőkövesdi Kollégiumot (telephely). A Mezőkövesdi Kollégium helyi vezetéséért külön igazgatóhelyettes felel.

A Szemere Kollégium bemutatása

Kollégiumunk 1981-től üzemel, 408 férőhelyes, 6 emeletes – energetikai korszerűsítésen átesett – panel épület, melyben emeletenként 17 db 4 ágyas szoba van. Kollégiumunk kihasználtsága az elmúlt tanévekre visszamenőleg 80-85% között van, amellyel jelenleg az Észak-magyarországi régió legnagyobb ilyen típusú feladatellátási helye. Miskolc város középiskoláiból (elsősorban a Miskolci Szakképzési Centrum intézményeiből) fogadunk diákokat.

Iskolánkban a 2016/2017. tanévtől rendészeti ágazati képzés indult országos beiskolázással 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az új képzésben résztvevő fiatalok hagyományos kollégiumi alapterveken megjelennek a speciális rendészeti nevelési feladatok is.

Koedukált kollégium lévén – az épület adottságainak megfelelően – függőlegesen a két lépcsőházhoz (lifthez) igazítottan került megosztásra fiú, illetve lány oldal. A szinteken egyaránt megtalálhatóak a kiszolgáló helyiségek, azaz a konyhák, fürdőszobák és a mosdók.

A földszinten került elhelyezésre a nővérszoba. Kollégiumunkban heti 40 órás munkaidőben lát el ápolónői tevékenységet egészségügyi főiskolai képzettséggel rendelkező munkatársunk. Ezen kívül itt találhatóak a tanári szobák, a gazdasági iroda, vezetői iroda, a kollégium konditerme és az interaktív táblával ellátott oktató terem, valamint a szabadidő hasznos eltöltését biztosító sporteszközök.

A kollégium személy-és vagyonbiztonságát a 24 órás portaszolgálat biztosítja.

A Diósgyőr-Vasgyári Kollégium bemutatása

Az elmúlt négy évtizedben több ezer középiskolás diák töltött e falak között hosszabb – rövidebb időt, és tekintette kollégiumunkat második otthonának. Ez tökéletesen megfelel az intézményi légkör kialakításakor megfogalmazott céljainknak. Fontosnak tartjuk, hogy kollégiumunkban a régi és az új kollégista már az első perctől jól érezze magát, a szülő pedig jó helyen tudja gyermekét.

Kollégiumunk csendes környezetben biztosítja a tanulók számára a tanulás, pihenés, szabadidős tevékenységek feltételeit.

Arra törekszünk, hogy a tanulói érdeklődésen alapuló tevékenységet minél színesebbé tegyük, Mindezekhez korszerűen felszerelt közösségi helyiségeket, wifi hálózatot, sporteszközöket, jól felszerelt kondicionáló termet bocsátunk a diákok rendelkezésére.

Az egyéb technikai berendezéseket és a kollégium könyvtárát az évek során igyekeztünk alkalmassá tenni arra, hogy minél hatékonyabban szolgálják a tanulók ismeretszerzését, iskolai előmenetelét, későbbi munkavállalását.

Kiemelt célunk, hogy segítsük a hozzánk beiratkozó diákokat az esetleges hátrányok leküzdésében, utat mutassunk a minőségi tudáshoz, a mindenkiben meghúzódó érték felkutatásában rejlő lehetőségekhez, az értelmes és igényes szabadidő eltöltéséhez, az egészséges életvitel megszervezésének és a

környezettudatos élet kialakításának lehetőségeihez. A tanulási hátrányban szenvedők részére felzárkóztatást, korrepetálást egyéni segítségnyújtást biztosítunk. Fontos, hogy valamennyi kollégista érezze, hogy minden kollégiumi nevelőtanár nyitott személyük iránt, és személyes problémáik megoldásában segítséget várhatnak tőlük.

Különös gondossággal őrizzük hagyományainkat, melyek felölelik a teljes tanévet.

A Mezőkövesdi Kollégium bemutatása

A kollégium a város sajátos, önálló arculatú intézménye. A közel 100 éves Bayer Róbert középiskolai kollégium – hasonlóan, mint jogelődei – (a Földes Ferenc kollégium és azt megelőzően a Szent László konviktus) megkülönböztetett figyelmet fordít a hátrányos helyzetű vidéki gyermekek támogatására, nevelésére. A megrendelők (szülők, munkahelyek) valamint a fenntartó elvárásaihoz igazodva teljesíti alapvető feladatát, az értékközvetítést, valamint a piaci feltételeknek is megfelelő szolgáltatást nyújt. A kollégium nevelési céljaiban ötvözi a múlt megőrzendő értékeit és a mai információgazdag világ szükségleteit. A pedagógiai program elkészítésével olyan nevelési rendszer kiépítését kívánjuk elősegíteni, amelyik – a bázisiskolák pedagógiai programjait alapul véve – a kollégiumi élet minden területén lehetővé teszi a hatékony nevelőmunkát.

A Kollégium Mezőkövesd központjában, a város két, középfokú oktatási intézményének közelében található. A közel 100 éves múlttal rendelkező kollégium jelenlegi helyére az 1968/1969-es tanévben költözött. Az épület háromszintes, állaga még megfelelő. A kollégium befogadóképessége 110 fő. A diákok 3 és 4 ágyas szobákban laknak. Az első és második emeleten 2-2 vizes blokk és 3 tanulószoba áll rendelkezésükre. A tanulóknak van nagy képernyős televíziókészülék. A kollégium könyvtárszobája – 15 000 kötetes – a tanulást is segíti, és lehetővé teszi az önképzést, művelődést. A kollégium épületében önálló 1400 adagos konyha és 80 fős ebédlőterem található, a városi óvoda működteti. A földszinten található még irodák, az étkeztetéshez kapcsolódóan, valamint átjárási lehetőség van az önkormányzat által működtetett uszodába. Az alagsorban több karbantartó műhely, mosoda, raktárak, ételkiadó található, ezeket a kollégisták nem használhatják. A kollégium technikai dolgozói számára a munkájukhoz szükséges helyiségek biztosítva vannak az alagsorban, illetve a földszinten, de itt még szükségesek átalakítások, hogy minden funkció helyére kerülhessen.

Mezőkövesd, – mint B–A–Z. megye egésze – a hátrányos helyzetű régióhoz tartozik. Mezőkövesd és a térség gazdaságában az agrár jelleg a domináns. Városunkban és közelében nagy ipari üzem, szolgáltató cég nem működik. Jelenleg Borsod megyében és sajnos Mezőkövesden is magas a munkanélküliek száma. (Ez a kollégista diákok családi hátteréből is kiderül.) Városunkban és vonzáskörzetében, de a megyében is sok kistelepülésen megfigyelhető az elszegényesedés; ez az egyik oka, hogy a fiatalok általában alulmotiváltak. Ilyen körülmények között a szülők többsége azt várja az iskolától és a kollégiumtól, hogy gyermeke olyan általános alapismeretekkel, valamint olyan praktikus ismeretekkel rendelkezzen, amelyek megkönnyítik a munkába állást, lehetővé teszik szakma elsajátítását, illetőleg egy szűk réteg igényli a – felsőoktatásban való – továbbtanulásra történő felkészítést. A kollégium a fentebb vázolt körülmények között az egyik lehetőség a továbbtanulásra. Az egyik lehetőség, amellyel a vidék hátránya csökkenthető, a vidéki tehetségek támogatása. A szülők egy része igényli a fegyelmezett munkára, igényességre nevelő programot, igényli a felzárkóztatást, a pályaorientációt. A szülők másik csoportja sajnos maga is az alulmotiváltak körébe sorolható, ezért az ő gyermekeik számára megfelelő motivációt találni igen nagy kihívás a pedagógusok számára.

A KOLLÉGIUM KÜLDETÉSNYILATKOZATA, JÖVŐKÉPE

A fiatalok közül sokan kistelepüléseken élnek, naponta bejárnak a közeli városok szakképző iskoláiba vagy kollégiumban laknak. Ezeknek a fiataloknak a körében kiemelkedően magas a végzettség nélküli iskolaelhagyás. Ez a helyzet csak a szociális körülményeik javításával és személyes támogatással változtatható meg.

A szakképzés rendszerében működő kollégiumok nevelőmunkájának várható eredménye:

- tudatos életpálya-, szakmai karriertervezés,
- a tanulmányi eredmények javulása az egyéni és kiscsoportos felzárkóztatás eredményeként,
- a tanulmányi, szakmai versenyeken elért eredmények javulása,
- a közösségi élettér bővülése,
- a kultúra szerepének erősödése a hétköznapi életben,
- az egészséges életmód és a sport szerepének erősödése a fiatalok körében,
- a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkenése.

A kollégiumból a szakmájukat magas szinten művelő, a továbbfejlődésre nyitott, egészségtudatos, fiatal szakemberek léphetnek ki. A szakképzésben működő kollégiumok nem helyettesítik a hagyományos szakképzés munkáját, de hatékonyan kiegészíthetik azt.

BEVEZETÉS

A kollégiumi nevelés a 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben az oktatas.hu honlapon közzétett Kollégiumi nevelés alapprogramjának figyelembevételével a kollégium pedagógiai programja szerint folyik.

Az Alapprogram meghatározza és kijelöli a kollégiumban folyó szakmai pedagógiai tevékenység fő területeit, a kollégiumban folyó szakmai fejlesztés irányait.

Az Alapprogram a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet alapján (a továbbiakban: Nat) kiemelt fejlesztési feladataihoz illeszkedve, azokat érvényesítve elősegíti a tanulók sokoldalú fejlesztését, nevelését, oktatását.

Az alapprogram azokra a magyar és európai pedagógiai értékekre, kollégiumi hagyományokra, tapasztalatokra épít, amelyek megalapozták a jelenlegi magyarországi kollégiumi nevelést, különös tekintettel a humanista, a nemzeti, a közösségi értékekre, a tudás- és kultúraközvetítésben, a tehetséges tanulók kiválasztásában és gondozásában, a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének elősegítésében, az esélyteremtésben elért eddigi eredményekre.

1. A KOLLÉGIUM TÁRSADALMI SZEREPE

A tanuló joga különösen – mind a szakképzési, mind a köznevelési törvényben rögzítetten – hogy kollégiumi ellátásban részesüljön.

A kollégium a köznevelési rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek a lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való jog érvényesítésére, a nemzetiségi oktatásra, illetve akiknek a családja nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy fenntartsa a társadalmi mobilitást, szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a Nat-ban meghatározott kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség felismerésében és fejlesztésében, a tanulók felzárkózásának segítésében.

A kollégium általános nevelési célkitűzései, feladatai

2. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS

A kollégium a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul a nevelési-oktatási rendszer egészére kitűzött célok megvalósulásához, a Nat-ban meghatározott feladatok megoldásához, az abban megfogalmazott értékek alapján.

2.1. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei

A kollégiumi nevelés legfőbb célja a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása. Kollégiumunknak, mint átmeneti otthonnak olyan magatartásformákat, viselkedési mintákat, szabályokat kell átadni a tanulóknak, melyek biztosítják az általános emberi értékek belsővé válását. A tanulók értékrendjét, szokás- és normarendszerét a társadalmi elvárásoknak megfelelően kell formálni. A személyiségformáló folyamatok tervszerű alakításával és az általános műveltséghez szükséges kiegészítő ismeretek nyújtásával törekedni kell a családból hozott kulturális-, tudás-, magatartás- és viselkedésbeli hátrányok leküzdésére. Ennek érdekében a kollégiumnak olyan szellemi műhellyé kell válnia, mely nem elégszik meg a tanulás feltételeinek megteremtésével és a szállásbiztosításával. Az otthonná válás érdekében tolerálni kell a tanulók eltérőtörekvéseit.

A kitűzött pedagógiai célok elérése érdekében az alábbi értékek bensővé válását kell tudatos, tervszerű tevékenységgel elősegíteni:

- a) az alapvető erkölcsi normák érvényesítése
- b) a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;
- c) a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség
- d) az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- e) a nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- f) szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében;
- g) az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele;
- h) építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységére, önszerveződő képességére;
- i) az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- j) a szülőkkal, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;
- k) a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

Ezen értékek prioritásának hangsúlyozása mellett figyelembe kell venni az egyéni sajátosságokat, a családból hozott műveltségbeli és szocializációs jellemzőket.

2.2. A kollégiumi nevelés feladatai

A tanulás tanítása

A kollégium tudáselsajátító, tudásközvetítő funkcióját a szülők, iskolák és a társadalom elvárásai determinálják. Az iskola a kollégium meghatározó feladatának az iskolai tanulmányi előmenetel előmozdítását tartja. A szülők ezt szintén elvárják, de ehhez társul még, hogy a kollégiumtól kérik az esetleges tudásbeli hátrányok bepótlását, a felzárkóztatást. A társadalmi elvárások között szerepel a felzárkóztatáson kívül a társadalmi esélyegyenlőtlenségek mérséklése és a tehetséggondozás is.

A tanítási órákra történő felkészülés fő színtere a szilencium. Szilencium idő alatt a tanulók társaik zavarása nélkül folytatják felkészülésüket. A kiemelkedő tanulmányi átlagú tanulók a szobáikban, íróasztaluk mellett tanulnak, de a felügyelet nélkül nehezen tanulók számára a tanulószobai tanulást kötelezővé tesszük. Nekik

feltétlenül szükségük van a tanulási módszerek és helyes időbeosztás elsajátítására. Rendszeres munkával fejlesztenünk kell szövegértési, lényeg-kiemelési (vázlatkészítés, szövegelemzés) valamint szóbeli és írásbeli szövegalkotási kompetenciáikat.

A nevelő a környezeti feltételek megteremtésén túl az alábbi feladatokat látja el:

- szaktárgyi korrepetálás
- felzárkóztatás
- tehetséggondozás
- számonkérés, ellenőrzés

A tanulási időkeretet a tanulók leterheltségének és a tanulás pszichológiájának figyelembe vételével helyezzük el a kollégium napirendjébe. A fő időkeret a kötelező tanulás, a szilencium, a kiegészítő időkeret mindig egyénileg differenciált és individualizált.

A tanulmányi eredmény értékelésénél – az átlageredmény mellett – fő szempont a tanuló korábbi szintjéhez viszonyított fejlődése. Az egy-egy tantárgyból nyújtott teljesítményt is figyelembe kell venni. A követelményrendszer kialakításhoz elengedhetetlen az iskolák elvárásainak megismerése. Ennek érdekében folyamatos kapcsolattartásra van szükség az iskolavezetéssel, osztályfőnökökkel, oktatókkal.

A XXI. század emberétől már általános elvárás az élethosszig tartó tanulás. A tanulásmódszertan lehetőséget kínál annak megtanítására, hogy hogyan lehet eligazodni a tengernyi információhalmazban, hogyan lehet elválasztani a fontosat a kevésbé fontostól, a hitelest a hiteltelentől, a lényegeset a lényegtelentől. Ehhez nagy segítséget nyújthat olyan tanulási technikák, módszerek megismerése és alkalmazása, amelyek egyaránt alkalmasak a formális és az informális ismeretszerzés megvalósításához.

Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira.

A magatartás, viselkedés területén az egyéni érdekek érvényesülését tiszteletben tartva kell megkövetelni az általános rend és fegyelem beépülését a mindennapok gyakorlatába.

A diákjainkat meg kell ismertetnünk a legfontosabb erkölcsi értékekkel és készségekkel (szeretet, nagylelkűség, kedvesség, tisztesség, becsületesség, jóság, kitartás, elvhűség, egyenesség, kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység). Példamutatással, következetességgel el kell érni, hogy az erkölcsös magatartás a kulturált beszéd, az esztétikus megjelenés elfogadott sajátjává váljon a kollégiumi létnek.

A kollégiumi nevelőkkel, technikai dolgozókkal, diáktársakkal szembeni segítőkészségnek, udvariasságnak kell jellemeznie a mindennapi társas érintkezést. El kell sajátítani a tanulókkal az illetlen alapvető szabályait. Határozottan fel kell lépni a szélsőséges megnyilvánulások – verekedés, rongálás, lopás – ellen.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások keretében a tanulók tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját.

Megfelelő motiválás mellett lehetőséget kell biztosítani az alapvető művészeti ágak megismerésére. E

feladat lehetséges területei: kiállítás, színház, mozi, hangverseny, előadás, csoportfoglalkozás, műveltségi vetélkedők. A videó vetítéseken törekedni kell a magyar és európai filmművészet kiemelkedő alkotásainak megismertetésére. Az előadások szervezésénél kívánatos cél, hogy minél gyakoribb legyen a nevelők – érdeklődési körüknek megfelelő – előadása.

A családi életre nevelés

Az informális nevelés közösségi terepei közül legfontosabb a család. A család számos funkciót tölt be a társadalomban: mint biológiai, gazdasági és társadalmi egység van jelen. A kollégium a társadalmi funkció közül csak néhányat tud felvállalni, de semmiképp sem képes a családot helyettesíteni. A családdal való kapcsolat kiépítése, a szülők bizalmának megnyerése a nevelőtanár alapvető feladata. A diákot ösztönözni kell arra, hogy tartson szoros kapcsolatot a családdal, számoljon be gondjairól, örömeiről. Segíteni kell őt a család problémahelyzetének feldolgozásában, és a családért érzett felelősségvállalás erősítésében.

A családnak a gyermek szocializációjára gyakorolt hatása kiemelkedő. A kollégium sajátos interakciós teréből adódóan ezen a területen képes a család funkciói közül a legnagyobb szerepet felvállalni.

A családi nevelés keretén belül foglalkozunk a tudatos párválasztás, a felelős házasélet, a családi tevékenységek szervezésének, a családon belüli mindennapi teendők ellátásának, a gyermekneveléssel kapcsolatos teendők elvégzésének, valamint a NAT-ban meghatározott szexuális nevelés kérdéseivel.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A személyes világnézeti kialakításának legfontosabb lépése a történelem során manifesztálódott értékrendek, eszmék, világnézetek, vallások megismertetése, a mitológiák lényegének feltárása, a természet és a társadalom kapcsolódási pontjainak a megkeresése. Az állampolgárságra és demokráciára nevelés során elő kell segíteni a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúrafejlesztését.

A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet kell kapnia a diákönkormányzatnak. Saját feladataik, céljaik megvalósításában, a szabályrendszerek (a diákok egymás közötti, ill. tanuló-oktató viszonylatában) kialakításában, folyamatos felülvizsgálatában elő kell segíteni aktivitásukat. Ezen belül kiemelten a napirend és házirend rendszeres áttekintését, a programok megtervezését, szervezését, lebonyolítását, értékelését, az egymás közötti konfliktusok szabályok szerinti megoldását, a kollégium állagának megóvását, javítását és a kollégiumi közösségi lét mindennapjainak megélését. A helyi közösségért és helyi ügyekért vállalt szerep, tevékenység és aktivitás az az alap, amely során megérthetik a demokratikus működés alapelveit. Fontos terület az őket érintő jogszabályok ismertetése, értelmezése, megbeszélése aktuális életkoruknak megfelelően.

A napi, aktuális politikai kérdések megvitatása elől sem térhetünk ki, törekednünk kell a különböző álláspontok bemutatására. A politikai és világnézeti kérdésekben a nevelő köteles megnyilatkozásaiban semlegességet képviselni. Amennyiben mód és lehetőség van rá, bekapcsolódunk a helyi, nagyobb városi közösség rendezvényeibe – pl. koszorúzások, ünnepi műsorok, megemlékezések, vetélkedők –, amelyek a hazafias nevelés mellett az állampolgári fejlődést is szolgálhatják.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az én tudat magja az azonosságtudat. A kollégiumi nevelőmunka során törekedni kell arra, hogy a tanulókat megfelelő szociálpszichológiai módszerek segítségével (tréningek, tesztek) eljuttassuk önismereti szintjük optimumára. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

Indirekt nevelési módszerek alkalmazásával hozzá kell segíteni a tanulót, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

A szociális kompetencia a szociális motívumrendszer egyéni szociális értékrenddé válásával valósul meg. A

kollégiumi nevelés kiemelt feladata a szociális képességek és a szociális készségek fejlesztése a spontán szocializáció ellenében. Alapja olyan erkölcsi értékrendkialakítása, amely tudatosítja a tanulóknak az egyén és a csoport kölcsönös együttműködésének előnyeit, ezek hiányában hátrányos következményeit.

A helyes magatartáshoz, reális önértékeléshez járulhatnak hozzá a szociometriai vizsgálatok, melyeket minden csoportvezető nevelőnek kötelező évente egy alkalommal elvégezni. Csak az önismeret segíthet a helyes döntések meghozatalában.

A gondoskodás, a fiziológiai szükségleteknek megfelelő feltételek megteremtése a kollégium egyik legalapvetőbb feladata. A biztonságérzet megteremtésével, a család által lerakott, a személyiségfejlődést elősegítő érzelmi alapok további erősítésével, a nevelőtanárral és diáktársakkal kialakított kötődéssel lehet elősegíteni az érzelmi stabilitás biztosítását.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés során ösztönözni kell a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz-kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A nevelőknek motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

A tanulmányi tevékenység prioritását hangsúlyozva támogatni kell minden aktív sportolói igényt. Szervezett formában (csoportok közötti vetélkedés) biztosítani kell a rendszeres testmozgás lehetőségét. Ösztönözni kell a tanulókat szabadidejük aktív kihasználására. Ki kell aknázni a versenyszellemből fakadó lehetőségeket. Támogatni kell a kedvelt, de nem hagyományos, és nem tömegesen művelt játékok, hobbik, sportágak, művészeti tevékenységek gyakorlását is. Az életkori sajátosságokból adódóan a játék meghatározó jelentőséggel bír a tanulók szellemi és fizikai felfrissülésében. Csoport és kollégiumi szintű túrák és kirándulások szervezése lehetőséget biztosít a természeti környezet megismertetésére és megszerettetésére. Hangsúlyozni kell a természetvédelem jelentőségét és kapcsolatát az egészséges életmóddal.

A személyi higiénia területén fokozott figyelemmel kell kísérni a tanulók öltözködését, tisztálkodását, közvetlen környezetük rendezettségét. A napi háromszori étkezés igénybevételét és a helyes étkezési szokások betartását figyelemmel kell kísérni. A nemek közötti harmonikus kapcsolat feltételeinek megismertetésénél alapvető fontosságú a tapintat és az életkori sajátosságok figyelembevétele. Az alapvető ismeretnyújtás pedagógiai módszereként az előadás, egyéni problémáknál a bizalmas beszélgetés azajánlott.

A kollégium területén olyan otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus környezet megteremtésére kell törekedni, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknak úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Az önkéntesség olyan tevékenység, amelyet a személy szabad akaratából, egyéni választása és motivációja alapján, a pénzügyi haszonszerzés szándéka nélkül végez más személy, személyek vagy a közösség javát szolgálva.

A kollégium segít az iskolai közösségi szolgálat megismerésében, a lehetőségek felkutatásában, támogatja az iskolák munkáját. Az iskolai közösségi szolgálat egyik preferált területére, a környezetalakítás feladatára akár a kollégiumban is felkészülhet.

A kollégium sajátos színtere tág teret kínál mind az egyéni, mind a közösségi felelősségvállalás fejlesztésére. Ilyenek lehetnek:

- mások jelenlétének szükségszerű elfogadása egy közösségi térben
- mindennapi viselkedésünk, tulajdonságaink hatással vannak másokra
- közösségi lehetőségek: a környezet megbecsülése, fejlesztése; részvétel a kisebb (szoba) és a tágabb közösség (kollégium) rendbetételében, szépítésében
- részvétel a közösség életének irányításában, szervezésében a diákönkormányzat munkáján keresztül

Rendkívüli jelentőségű az oktató személyes példamutatása, indirekt nevelési módszereinek sokrétű alkalmazása. A nevelőtanárnak olyan pozitív mintákat kell növendéke felé közvetítenie, melyek a személyiségfejlesztés mellett az oktató – diák viszony erősödésére is kihatással vannak.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. Meg kell ismertetni a tanulókkal a fenntartható társadalom legfontosabb alapelveit:

- az életközösségek tisztelete és védelme
- az emberi élet minőségének javítása
- a Föld életképességének és sokféleségének megővése
- a megújuló energiaforrások felhasználásának előtérbehelyezése
- a nem megújuló erőforrások felhasználásának minimalizálása
- a környezettudatos életvitel kialakítása
- a kollégium természeti környezetének gondozása és ápolása,
- környezet- és energiatudatosságra nevelés a különböző foglalkozásokon.
- erőforrások tudatos, takarékos, felelősségteljes használata
- a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlása.

Támogatni kell a környezettudatos tanulói kezdeményezéseket a kollégiumi- és a tágabb környezet vonatkozásában egyaránt. Biztosítani kell a nyilvános megjelentetés (rádió, faliújság) lehetőségét is.

Az önkiszolgálás a környezettudatos nevelés fontos eszköze. A „zöld gondolkodás” a háztartásban kezdődik, a szobatarítás, személtelvitel a saját környezet gazdaságos rendben tartása elősegítheti e folyamatot. A szelektív hulladékgyűjtés keretén belül jelenleg a műanyagpalackokat gyűjtjük, de cél a további szelekció megvalósítása is.

Pályorientáció

A kollégium – a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára – lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, átfogó képet nyújtva a munka világáról, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

A mai társadalom az életpályára készülő fiatalról konstruktív életvezetési technikát igényel. Ennek megfelelően a tolerancia, a versenyképesség a megmérettetés képességének kialakítása kiemelt szerepet tölt be pedagógiai munkánk során. Ennek érdekében olyan köröket, programokat szervezünk, melyek elősegíthetik a keresett munkaerő-piaci pozíciók megszerzését. Meg kell ismertetni a tanulókkal a pályázatírási technikákat, melyet a DT saját munkájában is hasznosíthat. *Fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.*

A kollégiumban lehetőség nyílik vizsgálni, elemezni a tanulók képességeit, foglalkozási ágak iránti érdeklődésüket. E tevékenységi forma keretén belül az egyéni tanácsadást, segítségnyújtást valamint programajánlatok szervezését kell megvalósítani. Ezek fő célja a választás segítése vagy a már kiválasztott cél érdekében tett intézkedések realizálása.

Megvalósítási formák: önismereti tréning, kommunikáció fejlesztése, műveltségi területek ismeretanyagának elmélyítése, meghívott előadók, intézmények látogatása, melyek a kötelező

foglalkozások keretén belül valósulhatnak meg.

Minden végzős diáknak biztosítani kell a pályaorientációs vizsgálaton való részvétel lehetőségét. Szükség esetén egyéni pályatanácsadást kell folytatni.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett gazdasági pénzügyi következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. A kollégium diák önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Az értékpluralizmus elvének tiszteletben tartásával a kollégium értékközvetítő szerepe alkalmas arra, hogy a közösségi együttélés következtében interiorizáljon társadalmilag hasznos, egyénileg eredményes életmódmodelleket. A tolerancia, a versenyképesség, a megmérettetés képessége, a keresett munkaerő-piaci pozíció megszerzése ma mind konstruktív életvezetési technikákat igényel az életpályára készülő fiataltól. A kollégiumi nevelés specifikumai katalizátorai lehetnek az aktivitás, a motiváció tartós fenntartásának, a differenciált személyiségfejlesztés megvalósításának.

Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

Számtalan vizsgálat eredménye igazolja azt, hogy ma már a mozgó kép – és ezen belül a televízió és az internet – fontosabb szerepet játszik a fiatalok kulturális és szellemi fejlődésében, mint a nyomtatott tartalmak, azaz a könyvek, az újságok és a magazinok.

A televíziózás szerepe az internet megjelenése óta fokozatosan leértékelődik. A középiskolás korosztályra nézve a fő veszélyforrás abban rejlik, hogy ők már többnyire szülői felügyelet nélkül tévéznek, nincs kontroll sem időtartamban, sem pedig tartalomban.

Az információszerzés legfontosabb színtere kétségtelenül az internet, ugyanis a tv-vel ellentétben itt nem szerkesztők által megszürt tartalmak megszerzéséről van szó. Az internet használatának legújabb trendje a közösségi oldalak előtérbe kerülése. Ennek fő veszélye az olyan személyes információk megosztása, ami a tanuló megítélésére nézve káros lehet.

A médiatudatosság főbb ismérvei:

- Képes a valós tények és a fikció megkülönböztetésére
- Felismeri a valóság ábrázolásának különböző szintjeit
- Meg tudja különböztetni a valódi riportot a fizetett tartalmaktól
- Tudatában van annak, hogy kereskedelmi üzenetekkel a műsorokon belül is találkozhat
- Tudatában van annak, hogy a hírek mögött is húzódnak gazdasági és egyéb érdekek
- Képes megindokolni, hogy miért kedveli az általa preferált médiatartalmakat

3. A KOLLÉGIUM MŰKÖDÉSE

3.1. Személyi feltételek, elvárások

A kollégiumban a nevelési feladatokat kollégiumi nevelőtanár látja el, aki

- a) az oktatói testület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját,
- b) rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,
- c) képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- d) egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgál a diákok számára,
- e) megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, szeretetet, elkötelezettséget és bizalmat helyezi előtérbe,
- f) képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- g) képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
- h) képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
- i) munkája során folyamatosan együttműködik a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel.
- j) ügyelet keretében felügyeli a tanulói hálótermek, helyiségek, folyosók rendjét, tisztaságát,

A kollégiumi nevelőtanár munkáját a jogszabályokban foglaltak szerint végzi. A kollégiumban dolgozó, nem oktatómunkakörben foglalkoztatottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze.

3.2. Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban

A kollégium belső és külső környezete a nevelési célok megvalósíthatóságának, a kollégisták biztonságának, kényelmének biztosításával megfelel az otthonosság általános kritériumainak. A jogszabályi előírásoknak megfelelően megteremti a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport- és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit.

3.3. A kollégiumi élet megszervezése

A kollégium a tanulói, szülői és iskolai igények, intézményi hagyományok, szokások figyelembe vételével biztosítja a diákok optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit. A tanulók napi életének szervezése igazodik a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz.

A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

A kollégiumi közösségi élet fejlesztésnek módszerei és eszközei

Tanulóink életkorából adódóan a kortárs csoportnak meghatározó szerepe van a személyiségfejlődésükre. Az együttes tevékenység pedagógiai hatékonysága rendkívül jelentős. A nevelőknek indirekt módszerek alkalmazásával kell megteremteni a feltételeket a társak közötti pozitív interakciók megvalósulására. Ezért nagy figyelmet kell fordítanunk a szoba-, csoport-, és kollégiumi közösségi szintek kialakítására.

Tanulói önkormányzat

Az önkormányzat működése alapvető jelentőségű a kollégium életében. A kollégium csak akkor válhat a diákok otthonává, ha lehetőséget kapnak életük szervezéséhez. Szervezeti formája a diákonkormányzat, mely összefogja és irányítja a tanuló csoportok munkáját. A vezetőket pályázat vagy rátermettség alapján a tanulók nyilvánosan választják. Munkájukat a tanulók egyetértésével választott patronáló tanár segíti. Működésükben kerülni kell a formalizmus megjelenését. Aktív, a tanulók igényeit tükröző tevékenységrepertoár kialakításához minden segítséget biztosítani kell. A tanulóknak tudniuk kell, hogy

számíthatnak az önkormányzat segítségére. Törekedni kell arra, hogy a kollégiumi rend és fegyelem biztosításába is bekapcsolódjon a DT. Tevékenységük propagálásához meg kell teremteni a megfelelő feltételeket.

A diákönkormányzat alapvető tevékenységi területei:

- Biztosítja a kollégiumban élő diákok érdekvédelmét, melynek keretén belül érdekvetelő, egyeztető és képviselési feladatokat lát el.
- A meghatározott kereteken belül gyakorolja döntési, egyetértési és véleményezési jogkörét.
- Felelős a csoportok közötti versenyek, vetélkedők szervezéséért.
- Részt vesz az éves programban tervezett kollégiumi rendezvények lebonyolításában.
- Kapcsolatot tart az iskolai diákönkormányzatokkal, a város kollégiumainak diákvezetőivel és az érdekvédelmi szervezetekkel.
- Szervezi, ellenőrzi és értékeli a diákügyeleti szolgálatot.

Mezőkövesdi Kollégium Diáktanácsa

Kollégiumunkban régi hagyományai vannak a Diáktanácsnak. Kiemelkedő diákjaink a "Kiváló Kollégista" kitüntető címet is megkaphatják. A gimnáziumban működő Nagy Lajos alapítvány kuratóriumának tagja a kollégium mindenkori vezetője, így ez lehetőséget teremt arra, hogy az alapítvány kollégista diákokat segítsen, jutalmazzon.

Folyamatos és fontos feladat a diákvezetők elméleti és gyakorlati képzése.

A diákönkormányzat tevékenységének fejlesztése a kollégium minden dolgozójának érdeke.

A kollégiumi tevékenységrendszer szervezésének elvei

A tanulók életrendjének pedagógiai elvei

- a közösségi együttéléshez szükséges napirend elfogadtatása
- a családi házból hozott szokásrend figyelembevétele
- egyéni és a közösségi érdekek összehangolása
- a tanulás és a rekreáció egyensúlyának biztosítása
- társadalmilag elfogadott életmódminta közvetítése

A tanulók tanulásának pedagógiai elvei

- a tanulás a kollégista alapvetőkötelessége
- a hatékony tanuláshoz szükséges környezeti feltételek biztosítása
- egyéni adottságok és igények figyelembevétele
- az iskola elvárás-rendszerének figyelembevétele
- a tudástöbblettel rendelkező tanuló segítse az adott tárgyból lemaradótársait
- eredményesen tanulni csak megfelelő belső motivációval lehet
- a kötelező foglalkozások alól – egyéni elbírálás alapján – felmentés kapható

A tanulók szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

- a kötelezően választott szabadidős foglalkozás alól felmentés nem adható
- törekedni kell szabadidős lehetőségek minél szélesebb körű biztosítására
- szabadidős programokat a tanulók igényeinek figyelembevételével kell szervezni
- a szabadidejével a tanuló – az előírások betartása mellett – önállóan rendelkezik

A tanulók fejlődését elősegítő tevékenység elvei

- vezérelv az egész életen át tartó tanulás
- a fejlődés alapfeltétele a megfelelőönismeret

- a bemeneti és kimeneti pont közötti hozzáadott érték a fő mérőszám
- mindenkit a saját egyéni képességeihez kell viszonyítani

A tanulók tehetséggondozását elősegítő tevékenység elvei

- adottság csak akarattal párosulva teljesezhető ki tehetséggé
- minden tanuló tehetséges lehet valamiben
- a sokszínű és inger gazdag környezet elősegíti a tehetség kibontakozását
- a tehetség nem mindig tör a felszínre, fontos a pedagógus segítőszerepvállalása

A tanulók felzárkóztatását elősegítő tevékenység elvei

- a tanulási technikák megtanulhatók
- a felzárkózás belső igényből fakadjon
- lemaradó tanuló kötelezhető a felzárkózásra
- felzárkóztatást lehetőleg egyénileg vagy kis csoportban kell végezni
- a lemaradás mértékének megállapításául az egyén képességei adnak alapot

A tanulók pályaválasztását elősegítő tevékenység elvei

- saját képességek maximális kihasználásával mindenki sikeres lehet
- önismeret nélkül nincs sikeres pályaválasztás
- a pályaválasztás stratégiai döntés
- az életpályák akár többször is módosíthatók
- egyéni életpálya kialakításához egyénre szabott tanácsadás szükséges

A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenység elvei

- valós élethelyzetek a legjobb tanulási terepek
- az önkiszolgáló tevékenység nem kényszerű, hanem szükséges elfoglaltság
- a munkahelyi beilleszkedés előzetes ismeretekkel megkönnyíthető
- az én szerep teljes körű felelősséget jelent

A művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

- biztosítani kell a befogadó és a cselekvő részvételi lehetőséget egyaránt
- egyéni és csoportos kezdeményezések felkarolása és támogatása
- programok szervezésénél a csoportfoglalkozások témaköreinek figyelembevétele
- a mindennapi testedzés, mozgás feltételeinek biztosítása
- a csoportok közötti versenyek rendezése a közösségépítés szolgálatában
- a kollégiumon kívüli lehetőségek maximális kihasználása

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

- egészséges táplálkozás jelentőségének tudatosítása, feltételeinek biztosítása
- az alkohol- és kábítószer-fogyasztás, dohányzás prevenciója
- a családi és párkapcsolatok humánus kezelése
- erőszakos megnyilvánulások megelőzése
- a személyes higiéné szükségletté válásának elősegítése
- baleset-megelőzési és elsősegély-nyújtási ismeretek átadása
- közvetlen tárgyi környezet rendben tartása
- alkalmazkodás a fenntartható fejlődés környezeti elvárásaihoz

Egészségnevelési és környezeti nevelési programok:

- elsősegélynyújtó verseny
- vetélkedők, előadások: pl. különböző országok étkezési szokásai
- sportversenyek
- Legszebb háló
- szemétszedési akció

3.4. A kollégium kapcsolatrendszere

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével, szülői szervezetekkel (közösségekkel), a fenntartóval, a működtetővel, a kapcsolódó iskolákkal, társintézményekkel, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település – a tanulók nevelésében érintett – intézményeivel, nevelésbe vett gyermek esetén a gyámjával, nevelőszülőjével vagy gyermekotthonával, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, érintettségesetén a helyi nemzetiségi önkormányzatokkal, továbbá minden olyan szervezettel, amely a kollégiumi nevelés céljainak megvalósítását elősegítheti.

Kapcsolat az iskolákkal – Szemere Kollégium és Téglagyári utcai Kollégium

Az iskolákkal történő kapcsolattartás fontos feltétele a tanév programjának egyeztetése, és a tanulókkal szembeni elvárások pontos megismerése. A helyi tantervek és a pedagógiai programok ismeretében kell összeállítani a foglalkozási terveket.

Az osztályfőnökökkel és oktatókkal elengedhetetlen a tanulókkal kapcsolatos információk rendszeres megvitatása. A havi rendszeres találkozókra kívül – a szülői fogadóórák, értekezletek előtt – szükség szerint kell felkeresni az osztályfőnököket, oktatókat. Lehetőséget kell biztosítani számukra a tanulók kollégiumi életének közvetlen megismerésére is. A kollégiumi órarend, munkarend kialakításával is igyekszünk elősegíteni a napi kapcsolattartás megvalósulását.

A tanulók tantárgyi előmenetelét a kollégiumi nevelőtanár legalább havonta egy alkalommal köteles ellenőrizni. A tanulók eredményesebb felzárkóztatása, tehetséggondozása érdekében be kell vonni az iskolában tanító oktatókat a kollégiumi foglalkozások megtartásába.

Kapcsolat a szülőkkel

A kollégiumba újonnan beiratkozó tanulók szülei számára levelet adunk át a beköltözéssel kapcsolatos legfontosabb teendőkről. A levélben röviden ismertetjük kollégiumunk legfontosabb jellemzőit és a tanulókkal szembeni elvárásokat.

A kollégiumi nevelőtanárok a fogadóórák időpontjában várják az érdeklődő szülők jelentkezését. Szükség szerint a tanulási foglalkozások előtt vagy után mindennap lehetőséget biztosítanak az esetleges problémák személyes megbeszélésére. A kollégiumi nevelőtanár rendelkezik a tanuló, az osztályfőnökök és a szülők telefonszámával is.

A személyes kapcsolattartáson kívül a *Kréta elektronikus naplón* keresztül is mód nyílik tájékoztatásra. A tanuló magaviseletével, tanulmányi eredményével, egyéni gondjaival kapcsolatos információkat szükség szerint közlik a szülővel. Rendkívüli esetben a kollégiumi nevelőtanár írásban kéri a szülő személyes megjelenését. A megbeszélések eredményét rögzíti.

A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező. A kapcsolattartás helyi szabályozása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik.

Mezőkövesdi Kollégium

A kollégium a legszorosabb kapcsolatot a bázisiskolákkal (2 intézmény), valamint a szülőkkel tartja. Az éves iskolai programokat a kollégium a tanévkezdéskor megismeri.

A kollégium hívja és várja a bázisiskolák vezetőit, osztályfőnökeit, szaktanárait, oktatóit kollégiumi rendezvényeken, hétköznapiakon egyaránt. A kollégium vezetője munkakapcsolatban áll a város és vonzáskörzete oktatási intézményeinek igazgatóival. Szorgalmazzuk az osztályfőnökök és a csoportvezető nevelőtanárok közötti rendszeres kapcsolattartást. Nevelőtanáraink / csoportvezetőink nyilvántartják az osztályfőnökök elérhetőségét, a szaktanárok nevét, a diákok és szülők telefonszámát, emailcímét. A csoportvezetők minimálisan havonta, de szükség esetén gyakrabban is, ellenőrzik a diákok előmenetelét, erről feljegyzést vezetnek, melyet minden hónap végén a kollégiumvezető áttekint, probléma esetén megoldási javaslatokat tesz, megbeszélést kezdeményez az érintettekkel.

A szülői házzal több szalon is tartjuk a kapcsolatot. A gyermek fejlődése szempontjából meghatározó a családi környezet. A nevelőmunka eredményessége összefügg a szülői nevelési feltételekkel, ezért fontos annak ismerete. A gyermek személyiségfejlődése szempontjából a családdal való együttműködés vezethet eredményhez. Célunk és feladatunk tájékozódni a szülők véleményéről, elvárásairól, javaslatairól.

Minden nevelőtanár számára heti rendszerességgel fogadó óra időpontot jelölünk ki, mely időszakot kiemelten a szülőkkel való kapcsolattartás erősítésére, problémakezelésre szükséges felhasználni.

A szülők tájékoztatásának fórumai:

Személyes kapcsolatok

- Nyílt napon, beiratkozáskor: A nyílt napon a szülő és a gyermek tájékozódhat a kollégiumról, megnézhetik a szobákat, közös helyiségeket. Megismerkedhetnek a beköltözés rendjével, a házi- és napirenddel. Beiratkozáskor részletes írásos tájékoztatást kapnak a 9. évfolyamosok a beköltözésre vonatkozóan.
- Beköltözéskor: A tanulót elkísérő szülő megismerkedhet gyermeke nevelőtanárával. Tájékozódhat a tanulói jogokról és kötelezettségekről. Lehetőségük van a felkínált foglalkozások közül közösen választani.
- Szülői értekezleten: A kollégiumvezető/csoportvezető a beköltözés napján az új kollégisták szüleinek tájékoztatást tart a kollégium házirendjéről, éves programokról, lehetőségekről, kéréseinkről, elvárásainkról. A nevelőtanárok az iskolai szülői értekezletek alkalmával tájékoztatják a szülőt gyermekük magatartásáról, tanulási szokásairól, szorgalmáról, közösségben vállalt tevékenységéről, beilleszkedéséről, baráti kapcsolatáról stb. A csoportvezető tanárok az iskolai szülői értekezlet időpontjában elérhetőek a szülők számára előre egyeztetett módon.
- Fogadóórákon: heti rendszerességgel van erre lehetőség

Szülőkkel való kapcsolattartás egyéb formái

- telefonon történő megbeszélés
- elektronikus levelezés
- KRÉTA felületen keresztül írásban történő tájékoztatás
- levélváltás
- önkormányzaton keresztüli kapcsolatfelvétel szükség esetén

Az intézmény kapcsolatot tart a város, a megye az ország azon szervezeteivel, intézményeivel, melyek az érdekszférájába tartoznak. A kollégium kész együttműködni minden olyan szervezettel, intézménnyel, amellyel a kapcsolat mindkét fél számára hasznos, előnyös

4. A KOLLÉGIUMI TEVÉKENYSÉG SZERKEZETE

Kollégiumi nevelő-oktató munka

Kiemelt céljai:

- A tanulmányi munka színvonalának emelése, a bukások számának csökkentése, a tanulási

kultúra fejlesztése egyéni, differenciált fejlesztés.

- A hátrányos helyzet megszüntetése, kompenzálása, az esélyegyenlőség megteremtése.
- A tehetséges tanulókkal való foglalkozás, tudásuk bővítése, képességeik fejlesztése.
- A kettős kötődés kialakítása. A vidékről érkezett kollégista tartsa meg, tudatosítsa önmagában az otthoni közösségből hozott értékeket, kötődjön gyökereihez. Ugyanakkor fogadja be, építse be személyiségébe a befogadó környezet legjobb értékeit. Érezze magáénak kollégiumunk hagyományait, vegyen részt azok ápolásában, új hagyományok teremtésében.
- Nemzeti összetartozás tudatunk és közös értékeink, kulturális és történelmi hagyományaink megismertetése.
- Egészséges és kulturált életmód, konstruktív életvezetésre való alkalmasság kialakítása.
- Környezettudatos magatartás, igényességének kialakítása, közvetlen és tágabb környezete tisztasága iránt.

Pedagógiai eszközei, eljárásai:

A kollégium a következő eljárásokat alkalmazza, eszközöket használja:

- kompetencia alapú oktatási programcsomagok (szociális-, életviteli-, környezeti, valamint életpálya-építési) kollégiumi implementációja,
- módszertanilag kimunkált és kollégiumi délutáni foglalkozásokra adaptált tevékenységközpontú foglalkozás előkészítés, foglalkozásszervezés, foglalkozásvezetés, értékelés, visszacsatolás,
- tanulói kulcskompetenciákat fejlesztő tanulási technikák és oktatót, tanulót egyaránt fejlesztő kompetencia alapú oktatási módszerek fokozatos intézményi elterjesztése,
- fejlesztése, meghonosítása (amely nem zárja ki automatikusan a frontális módszer alkalmazását),
- a tanulóknak biztosított egyéni törődés lehetősége a csoportvezető tanárok vezetésével,
- IKT eszközök sokoldalú intézményi alkalmazása,
- kollégiumi témahét, projektek intézményi foglalkozásrendbe való beültetése,
- folyamatos internet hozzáférés biztosítása az önálló kutatáshoz, adatfeldolgozáshoz, prezentáláshoz kapcsolódóan,
- egyes kollégiumfejlesztési területek, valamint a tematikus tanórai témák sajátosságaiból adódó csoportbontás, csoportmunka alkalmazása,
- közösségi kulturális-és sportesemények szervezése, lebonyolítása,
- a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésének a biztosítása a tanulók számára

A kollégium – igazodva az Nkt. 28. §-ának rendelkezéseire – a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket – annak céljától, jellegétől függően – kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást, illetve támogatást biztosít.

4.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

Kollégiumi foglalkozások szervezése

4.1.1. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban

Tanulást segítő foglalkozások:

- a) Rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás

A tanuló szilencium ideje alatt a tanulóteremben vagy a szobájában tanul. A nevelőtanár ellenőrzi a felkészülést és szükség szerint számon kéri a tanulót.

- b) Differenciált képességfejlesztő, tehetség kibontakoztató foglalkozás

A nevelőtanár a képességvizsgálatok eredménye alapján egyéni fejlesztést folytat az érintett tanulókkal.

- c) A bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció

A nevelőtanár a tanulmányi eredmények rendszeres ellenőrzése alapján összpontosít a támogatandó területre. Szükség esetén gondoskodik másik oktató/nevelőtanár bevonásáról.

- d) A tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztássegítése

Az éves tanulói foglalkozási tervben rögzített fejlesztő foglalkozásokon a tanuló saját vagy a nevelőtanár döntése alapján köteles részt venni.

- e) Tematikuscsoportfoglalkozás

Előírt témakörök és időkeretek között szervezhető.

A tanulást segítő foglalkozások időkerete:

A tanulónak heti 13 órában kötelező részt vennie a felzárkóztató, tehetség kibontakoztató, speciális ismereteket adó, felkészítő foglalkozásokon.

4.1.2. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások

4Csoportvezetői foglalkozások

- a) Közösségi foglalkozás a kollégiumi csoport számára

A kollégiumi csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése.

- b) Tematikus csoportfoglalkozás

Az Alapprogram által előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások.

A tematikus csoportfoglalkozási terv alapján tervezett tematikus csoportfoglalkozások részben vagy egészben a csoportfoglalkozások vagy a felkészítő foglalkozások terhére is megszervezhetőek.

A csoportvezetői foglalkozások időkerete: heti 1 óra

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszámja

TÉMAKÖR	1-8 évfolyam	9. évfolyam, 9./N évfolyam, 9./Kny. évfolyam, 9./Ny. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13-14. évfolyam
A tanulás tanítása	2	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	2	1	1

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1	1
Összesen	21 óra	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások

- a) a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása
- b) kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)

A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások

A tanuló vagy az oktató kezdeményezésére indított foglalkozásokon a nevelő arra törekszik, hogy minél jobban megismerje a tanulókat személyiségét, közösségben elfoglalt helyüket. Segíti az aktuális problémák megoldását, tanácsot, útbaigazítást ad.

4.1.3. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

Ezt az oktató által irányított előre tervezett foglalkozást minden tanév elején megajánlott kínálatból választja ki a tanuló. A foglalkozáson ezt követően köteles részt venni.

A szabadon választható foglalkozások időkerete: heti 1 óra

Az előre tervezett szabadidős foglalkozásokon túl a tanulók részt vehetnek a szakkörök és diákkörök munkájában, sportrendezvényeken, vetélkedőkön, előadásokon, kiránduláson, témanapokon, témaheteken, projektekben. Ezekben a programokon részvételük nem kötelező. A nevelő köteles – a tanulók tevékenységrepertoárjának bővítése érdekében – a megfelelő motivációs szint megteremtésére.

Mezőkövesdi Kollégium

A kollégiumon kívül diákjaink - meghatározott feltételek mellett - igénybe vehetik a "bázisiskolák" tornatermeit, könyvtárait, szakköri helyiségeit és sportudvarát. (Ezek ingyenesek.) A fenti intézményi keretek között zajlanak a vetélkedők, a sportnapok rendezvényei, bemutató és ünnepi műsorok, a honismereti napok eseményei, a diszkók, a szakköri eszmecserek, az ismeretterjesztő előadások

A tanulóink részt vehetnek a mezőkövesdi városi sport és szabadidős programokon is, tagjai lehetnek sport, művészeti egyesületeknek. Többen igazolt sportolók a MKC, MSE-Zsóry sportegyesületekben ill. állandó lakóhelyük valamilyen sportegyesületében.

A szakköri foglalkozásokat minden tanév elején hirdetjük meg, ezeket igény szerint indítjuk. A diákok ezekből tetszés szerint választhatnak egyet-egyét.

Legnépszerűbbek: sportfoglalkozások, sütő-főző szakkör, kézműves foglalkozás.

4.1.4. Téma napok, témahetek, projektek.

4.2. Pedagógiai felügyelet

A kollégium – szervezeti egységenként oktató közreműködésével (a továbbiakban: ügyeletes nevelőtanár) – gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

4.2.1. A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata

- a) a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés megszervezése, felügyelete, ellenőrzése,
- b) a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetése,
- c) a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyelete,
- d) a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

5. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS EREDMÉNYESSÉGE

5.1. A kollégiumi nevelés eredményessége

A kollégium – a szülővel és az iskolával együttműködve – hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában.

A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket:

- elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat;
- képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására;
- ismeri nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait;
- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével;
- kialakul reális társadalomképe;
- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel;
- tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra;
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és továbbépítésére;

- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe veendő, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

TEMATIKUS CSOPORTFOGLALKOZÁSOK KERETTERVE ÉS ÉVES ÓRASZÁMA

A foglalkozások összesített időkerete

A kollégiumban a heti 14 óra/tanulócsoporthoz képzésfejlesztő foglalkozás mellett heti 10 óra/tanulócsoporthoz egyéni törődést biztosító vagy szabadidős foglalkozást kell tartani.

A foglalkozások teljes időtartama 24 óra/hét/tanulócsoporthoz.

A tanulóknak összesen 13+1+1=15 óra foglalkozáson kell részt venniük hetente.

A heti időkeret a kollégiumi feladatok, az egyes tanulócsoporthoz, tanítási év közben a tanítási hetek között átcsoportosítható

A tematikus csoportfoglalkozások óraszámát a szakképzésben résztvevő 13-14. évfolyamos kollégisták számára csak ajánlott.

A csoportos foglalkozás minimális létszáma: 5 fő.

5.2. A kollégiumi foglalkozások keretprogramterve és éves óraszámát

Az Alapprogram alapján

1. A tanulás tanítása

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat.

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	4	3	2	2	2	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása	Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra.					
- a megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése, rendezése	Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat.					
- a könyvtárhasználat rendje és módszerei	Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat.					
	A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmak elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását.					
	Elemezzék, értelmezzék, rendszerezék a megszerzett ismereteket.					
	Könyvtárlátogatással segítsük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket.					
	Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra.					
	Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével.					

2. Az erkölcsi nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
<ul style="list-style-type: none"> - erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe - felelősség- és kötelességtudat - a munka megbecsülése - mértéktartás, együttérzés, segítőkészség 	<p>Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt. Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között.</p> <p>Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban.</p> <p>Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat és ezeket értékeljük.</p> <p>Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét.</p> <p>Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket.</p>					

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
<ul style="list-style-type: none"> - közösséghez tartozás, hazaszeretet - nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai - a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene - nemzetünk kapcsolódása Európához 	<p>Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait.</p> <p>Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közösségi értékeket.</p> <p>Történelmi előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez.</p> <p>Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történelmi alapjait.</p> <p>Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát.</p> <p>Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét.</p>					

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	1	2	2	2	1	2

<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>
<ul style="list-style-type: none"> - a demokratikus jogállam felépítése - a felelős állampolgári magatartás jelentősége - a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása - cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet 	<p>Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat.</p> <p>Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét.</p> <p>A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát.</p> <p>Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzati munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.</p>

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

<i>Évfolyam</i>	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	1	1	1	1	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
<ul style="list-style-type: none"> - az önismeret és társas kapcsolati kultúra - az empátia és mások elfogadása - a tudás és tapasztalat jelentősége - társas kommunikáció 	<p>Ismertessük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit.</p> <p>A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását.</p> <p>Mutassuk be a kulturált társas kapcsolatokat, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait.</p> <p>Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket.</p> <p>Csoport előtti megmértetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.</p>					

6. A családi életre nevelés

A család, mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

<i>Évfolyam</i>	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	1	1	2	2	3	3
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
<ul style="list-style-type: none"> - a család szerepe, jelentősége az egyén életében 	<p>Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a család otthon.</p> <p>Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki</p>					

<ul style="list-style-type: none"> - együttműködés és felelősségvállalás a családban - szexuális kultúra - családtervezés - konfliktusok a családban 	<p>fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát.</p> <p>Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon.</p> <p>Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a hagyományos családi közösségekben.</p> <p>Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát.</p> <p>Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi-nő kapcsolatban.</p> <p>Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.</p>
--	---

7. Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
<ul style="list-style-type: none"> - egészséges életmód és életvitel - a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében - prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés 	<p>Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit.</p> <p>Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit.</p> <p>Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre.</p> <p>Ismertessük az érzelme-, feszültségszabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén.</p> <p>Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyén felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában.</p>					

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál.

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
<ul style="list-style-type: none"> - társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás - önkéntes feladatvállalás másokért - összetartás és együttérzés 	<p>Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát.</p> <p>Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét.</p> <p>Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni.</p> <p>A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetét javíthatunk.</p> <p>Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása</p>					

	<p>érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyén felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását.</p> <p>Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.</p>
--	--

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának.

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
<ul style="list-style-type: none"> - a természet és az emberi környezet egymásra hatása - természeti erőforrásaink védelme - ipari termelés és a környezet védelme - gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan' 	<p>Ismertessük,2 és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket.</p> <p>Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését.</p> <p>A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat.</p> <p>Mutassuk be az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát.</p> <p>A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában.</p> <p>Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.</p>					

10. Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
<ul style="list-style-type: none"> - tevékenységek és szakmák jellemzői - különféle életpályák bemutatása - a munka világa és jellemzői - továbbtanulási lehetőségek 	<p>Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat.</p> <p>Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit.</p> <p>Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók.</p> <p>Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázatírás stb.) különböző technikáit.</p> <p>Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újból elhelyezkedést.</p>					

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	3	3
Témák	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
<ul style="list-style-type: none"> - a gazdaság működésének alapjai - a családi gazdálkodás - munka, fogyasztás és gazdálkodás - pénzkezelés technikái - vállalkozás és kockázat 	<p>A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben. Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak.</p> <p>Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttétel stb.).</p> <p>Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit.</p> <p>Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat. Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.</p>					

12. Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	1	1	1	1	1	1
Témák	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
<ul style="list-style-type: none"> - a média társadalmi szerepe - a reklám és a fogyasztás összefüggése - a médiatartalmak és a valóság összefüggése - az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség - a számítógép, az internetfüggőség veszélyei 	<p>Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül.</p> <p>Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása.</p> <p>Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül.</p> <p>Jogsabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használat esetében.</p> <p>Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzájutásának módjait az internetes keresők segítségével.</p> <p>Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése.</p> <p>Az internet- és játékfüggőség káros hatásainak bemutatása.</p>					

5.3. A hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztató, tehetséggondozó és társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozásának terve

A felzárkóztatás célja és feladatai

Alapvető cél az elmaradók és elmaradásuk okainak, területeinek mielőbbi feltérképezése és szervezett segítségük a felzárkózásban. Támogatni kell a tanulásban elmaradt tanulókat, biztosítani annak esélyét, hogy

a választott iskolában eredményesen végezhessek tanulmányaikat. Létre kell hozni a tehetséges tanulók kiválasztására szolgáló rendszert, segíteni a tehetséges tanulókat képességeik továbbfejlesztésében, tudásuk bővítésében. Lehetővé kell tenni az egyes szakmák, hivatások megismertetését, segíteni a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést.

Ez irányú tevékenységek:

- egyéni beszélgetések
- csoportos beszélgetések
- kapcsolattartás a szülőkkel, az iskolával, a szaktanárokkal
- a nevelőtanárnak figyelemmel kell kísérnie a tanuló fizikai és pszichés állapotát

A hátrányos helyzetű tanulóknál meg kell szervezni a korrepetálást, segíteni kell őket a felzárkóztatásban.

A felzárkóztatás területei

- a tanuló általános iskolai tudásának felmérése, a hiányok pótlása
- a hosszabb ideig hiányzó tanulók segítése elmaradásuk pótlásában
- a tanév során a tananyaggal kapcsolatos tudáshiánypótlása
- alkalmi felzárkóztatás, pl. témazáró előtt, vagy ha a tanuló bukásra áll

A tehetséggondozás célja és feladatai

Folyamatosan érvényesítjük a tehetséggondozás alapelveinek tartott négy alapelvet, melynek betartása biztosítja a komplexitást:

- az általános intelligencia, az általános intellektuális képességek, az általános műveltség fokozottfejlesztése,
- a felismert speciális képességek fokozott fejlesztése,
- a tehetséges kollégisták kreativitásának fejlesztése,
- folyamatos motiváció: hiába rendelkezik a tanuló általános vagy speciális képességekkel, kreativitással, ha nincs benne a feladat iránti elkötelezettség, érdeklődés, kitartás. Ha ez nincs meg, akkor a tehetségek elkallódnak, a kollégista nem teljesít képességeihez, adottságaihoz méltón.

Célunk, a tehetséges kollégisták mielőbbi feltérképezése.

Legkésőbb a kollégiumi életbe lépés első pár hónapjában meg kell ismernünk a tehetségesnek bizonyuló kollégistáinkat. Támogatjuk őket az iskolai szakköri, tehetség gondozóköri, sportköri munkába való bekapcsolódásban.

Egyéni fejlesztési terv készítése

Szükséges a fejlesztés tárgyának megfogalmazása, prioritások felállításával (mit fejlesztünk): meglévő képességek, erős és gyenge oldalak, személyiségtulajdonságok, stb.

Szükséges a támogatás szervezeti formáinak meghatározása (hogyan fejlesszük): foglalkozások, programok, anyagi jellegű támogatás.

Tehetséggondozás

Külső segítség keresése, közösség előtti megmutatkozás lehetősége.

Fontos a rendszeres visszajelzés a tanulók teljesítményéről, fejlődéséről. Az értékelésekkor (pl. jutalmazási rendszer) kapjon figyelmet az átlagon felüli teljesítmény. A fejlesztés során fontos a nevelők együttműködése a testületben, szülőkkel, iskolával, stb.

Tehetséggondozás – Mezőkövesdi Kollégium

Tehetséggondozás

A mindenkori 9. évfolyam tanulói körében elvégzett felmérések, egyéni beszélgetések alapján tudjuk, hogy a kollégisták között- sajnos- csak kevés tehetséges tanuló van.

A fenti tényről függetlenül a tehetségápolás lehetséges területei:

A versenyeztetés

- házi és kollégiumok közötti sportversenyek
- műveltségi vetélkedő.
- Pályamunkák elkészítése
- díszítőművészeti
- vers, próza
- rajz, fotó tárgykörben.

A fenti két területen eltérő időtartamú rendszeres, szervezett foglalkozások zajlanak a kollégiumi nevelőtanárok irányításával. Ezen esetekben 1-1 tanár egy-két, maximum 5 gyermekkel foglalkozik egy időben.

A tehetségápolás sajátos területei

- zongorázni, énekelni tudó diákok számára biztosítjuk a gyakorlás lehetőségét,
- a jó versmondók, előadók számára kollégiumi rendezvényeinken fellépési lehetőséget biztosítunk

előmozdítva továbbfejlődésüket.

Ez utóbbi két területen is biztosítjuk a szakmai irányítást, útmutatást.

A kollégisták számára adva van a lehetőség arra is, hogy tehetségüket az intézményen kívül működő civil szervezetben, művészeti, táncegyüttesben bontakoztassák ki.

Társadalmi beilleszkedés segítése

A társadalmi beilleszkedés elősegítésében célunk, hogy tanulóink tudatosan készüljenek a választott hivatásra, ismerjék az álláskeresés folyamatát, technikáit.

Ennek megvalósítása érdekében kiemelten foglalkozunk az alábbi területekkel:

- pszichés összetevők feltárása, tudatosítása,
- reális jövőkép kialakítása,
- tudatos felkészítés a választott pályára, hivatásra (pályaismeret),
- továbbtanulásra való felkészítés,
- tájékozódás a munkaerőpiacon, az álláskeresés folyamata, technikái,
- felkészülés az élethosszig tartó tanulásra és esetleges pályamódosításokra.

A tanulók önálló életkezdésének elősegítése érdekében alapvető feladatunk

- a hagyományos női és férfiszerepek,
- a család, mint a társadalom alapvető egysége,
- a sokoldalúság érdekében folytatott szélestevékenységrepertoár,
- az egyéni felelősségvállalás jelentőségének megismertetése.

A hátrányokkal küzdő, gyengén tanuló kollégisták felzárkóztatásának és korrepetálásának megszervezése

A nevelőtanári felmérő-feltáró munkára alapozva, hátrányos helyzetű és a tanulási hátrányokkal, nehézségekkel bíró tanulóink számára felzárkóztató foglalkozásokat, szaktanári korrepetálásokat szervezünk az alábbi műveltségi területeken, részterületeken:

- magyar nyelv és irodalom
- élő idegen nyelv
- matematika

- földrajz
- Informatika
- biológia
- történelem

Mivel tanulóink évfolyamonkénti, iskolánkénti és osztályonkénti összetétele nagyon heterogén, a nagyfokú szórtság miatt korrepetáló program készítését nem tartjuk megvalósíthatónak. Az időkeretet – foglalkozási óratervünk készítésekor – a szakkorrepetálások számára biztosítottuk. A felzárkóztató programjainkat csoportos foglalkozás, a korrepetálásokat egyéni és kiscsoportos foglalkozások keretein belül kívánjuk megvalósítani.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység rendje

Az Nkt. alapján sajátos nevelési igényű az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A magatartási, beilleszkedési zavaroknak többféle oka lehet:

- Magatartási zavarok adódhatnak a helytelen családi nevelésből. (Túlzott szigorúság vagy éppen engedékenység, következetlenség stb.)
- Mentális okok miatt is lehet a gyermeknek magatartási, tanulási zavara.
- Egyik legalapvetőbb ok a kudarc. A részképesség zavara gyakran vezet oda, hogy a gyermek – nem tudván lépést tartani osztálytársaival – beilleszkedési nehézségekkel küzd.
- Súlyos beilleszkedési zavarhoz vezethet, ha a tanuló már többször osztályt ismételt, így nem a korának megfelelő korcsoportban tanul.
- Nevelési nehézség származhat abból is, ha a nevelők és a gyermekek közötti viszony nem megfelelő.

A különleges bánásmódot igénylő (BTMN és SNI) tanulókkal összefüggő pedagógiai feladataink

- Az okok feltárása: a család megismerése, a tanuló helye a családban, környezettanulmány.
- A szülők bevonása a nevelési problémák megoldásába, segíteni őket a megfelelő nevelési módszerek megismertetésével.
- A kollégiumi nevelőtanárok bevonása a nevelési gondok megoldásába.
- Súlyosabb esetben szakember segítségének kérése (gyermek-, ifjúságvédelmi felelős, pszichológus stb.)
- Sajátos nevelési igényű tanulók esetében szoros szakmai együttműködés az osztályfőnökkel, a gyógypedagógussal, pszichológussal, logopédussal, szükség esetén más szakemberrel.
- A tanulóval való egyéni bánásmód, beszélgetések, személyre szabott, nevelő szándékú feladatok adása.
- Különböző lehetőségek ajánlása a kollégiumban a szabadidő hasznos eltöltésére.
- Az egyéni differenciált fejlesztési forma bevezetése, a tanulók napi szintű egyéni követésére, önálló tanulási szokásainak kialakítására, a tanulási eredménytelenség kezelésében adhat segítséget.
- A baráti társaság és a szobaközösség figyelemmel kísérése, a tanuló számára a pozitív viselkedésmintát erősítő szobaközösség biztosítása, segítő, idősebb tanuló kijelölése. A szabadidő hasznos eltöltésére vonatkozó lehetőségek bemutatása. A tanuló bevonása a közösségi programokba.
- Folyamatos kapcsolattartás a szülővel és az osztályfőnökkel.

- Tájékoztató előadások a tanulók számára a fiatalok káros szenvedélyeiről és a bűnmegelőzésről, a szakszolgálatok és rendőrségi szakemberek bevonásával.
- A nevelőtestület konzultációja a devianciáról, a rehabilitációs tevékenységről, nevelési értekezlet, belső továbbképzések lefolytatása.
- Jelentős pedagógiai problémává válhat az agresszió. Igyekeznünk kell feltárni ennek okait, meg kell tanulnunk a helyes konfliktuskezelési technikákat.
- Fejlesztő pedagógus és pszichológus bevonása a munkánkba.
- Elsődleges feladat a gyermekek közötti minél hosszabb idejű tartózkodás és a velük való egyéni törődés, foglalkozás.

Az oktató munkáját csak a kölcsönös bizalom, tapintat, a személyiségjogok tiszteletben tartásával végezheti. Örömet, sikerélményt nyújtó feladatok adásával kell segítenünk, hogy magatartászavaros tanulóink is elinduljanak az egészséges személyiségfejlődés útján.

5.4. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Célunk, hogy a tanulók életkoruknak megfelelő szinten rendelkezzenek ismeretekkel és jártasságokkal egészségük megőrzése érdekében az alábbi területeken:

- egészséges táplálkozás,
- mindennapos testmozgás,
- az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
- a családi és párkapcsolatok,
- bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a személyes higiéné,
- baleset megelőzés és elsősegély-nyújtás.

Az egészségfejlesztés megvalósításának színterei

- Céljaink elérése érdekében kiemelt szerepe van a kollégiumi ápoló tevékenységének. A vele való kapcsolat fenntartása során naprakészre kell törekedni a nevelőtanárok és az ápoló információ cseréjében. Az egész kollégiumot érintő egészségvédelmi kérdések kapcsán a Kollégiumvezető (kisebb ügyekben a nevelőtanárok) és a kollégiumi ápoló kölcsönösen tájékoztatják egymást.
- A 9. évfolyam kollégistái számára a kollégiumi ápoló mentálhigiénés foglalkozásokat tart a csoportfoglalkozások keretén belül.
- A kollégiumi nevelőtanárok a tanév első csoportfoglalkozásán balesetvédelmi oktatásban részesítik tanulókat.
- A testi és lelki egészségre nevelés tematikus foglalkozásain kötelező jelleggel kell foglalkozni a megadott témakörökkel.
- Az étkezés, és személyi higiénia területén rendszeres nevelőtanári kontrollt kell gyakorolni, melyben a számonkérés helyett a mintaadásra kell helyezni a hangsúlyt
- A tanulói környezet tisztántartásában ki kell használni a közösségi tevékenységben rejlő pedagógiai lehetőségeket.

Az intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait – ideértve a kollégiumra vonatkozó feladatokat is - koordinált, nyomon követhető, mérhető és értékelhető módon az iskolai szakmai program részét képező egészségfejlesztési program tartalmazza.

Egészségfejlesztés helyzetelemzés – Mezőkövesdi Kollégium

Az intézményünk több mint 100 középiskolás lánynak és fiúnak ad otthont. A kollégium személyi és tárgyi ellátottságai megfelelőek. Törekszünk az otthonosságra, minél kényelmesebb körülmények kialakítására.

A kollégium segít abban, hogy a tanítványaink a szülői háztól távol, a fizikai ellátásuk mellett, a tanulásban helytálljanak, és az itt eltöltött életük minél szebb, és tartalmasabb legyen.

Kollégistáink két intézmény diákjai. A két társintézményben ugyanazok az egészségügyi dolgozók, egy-egy iskolaorvos, illetve fogorvos látja el az iskola-egészségügyi feladatokat. Rendelési időben elsősorban ők látják el tanulóinkat, máskor a város éppen ügyeletes orvosa.

A preventív, rendszeres ellenőrző orvosi felügyelet, és ellátás a társiskolákban történik.

A kollégium felnőtt dolgozói részére az évente megismételt munkaegészségügyi vizsgálat kötelező. A kollégium alkalmazottjainak munkaegészségügyi vizsgálatát (szerződéses formában) dr. Molnár Károly szakorvos látja el.

A tanulók egészségügyi ellátásán, felügyeletén kívül egyéb feladataink is vannak a diákjaink egészséges életmódra nevelésében.

Minden tevékenységünkkel szolgálnunk kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. A Nemzeti Alaptanterv követelményei között világosan megjelölt alapfeladatként határozza meg a testi és lelki egészségnevelést.

Diákjaink életkorából adódóan, életük nagyon meghatározó időszakát élik nálunk. A nem mindig pozitív családi környezet, és hatások mellett, a pedagógusnak alapvető feladata az érték közvetítés.

Tehát az egészségnevelés területén a legfontosabb feladatunk a megfelelő értékrendszer kiépítése, s annak a megszilárdítása.

5.5. Gyermek- és ifjúságvédelem

A tanulói személyiség megismerése mellett fontos feladat a szociális és családi háttér feltárása. A tanév kezdetén a csoportvezetők személyes elbeszélgetés során ismerik meg tanulóik mindennapi helyzetét. A hátrányos helyzetű tanulók életkörülményeinek jobb megismerése érdekében személyes találkozókat kezdeményeznek a tanuló szüleivel és osztályfőnökével. Tapasztalataikat megosztva az intézmény gyermek- és ifjúságvédelmi felelősével egyénre szabott cselekvési programot dolgoznak ki, és figyelemmel kísérik a tanuló családi körülményeinek változásait.

5.6. Hagyományápolás

Szemere Kollégium

Hagyományainkat ápoljuk, rendezvényeinket szeretetteljes, közösségépítő légkör jellemzi.

- Szeptemberben rendezzük az új kollégistákat köszöntő „picur avatót”. Hagyományainkhoz híven a „picurok” vidám, kedves műsorral mutatkoznak be.
- November elején – az Egészségnap megrendezésével – új hagyományt kívánunk teremteni.
- December a karácsony várásának időszaka, folyamatosan készül szinte minden tanuló, oktató: díszítjük a közösségi és lakóterületeket, karácsonyi műsorral kedveskedünk, ünnepi vacsorához terítünk. A karácsony este szeretettel várjuk intézményünk vezetőit, a kollégium minden dolgozóját.
- Farsangi bálunkat februárban tartjuk, igyekszünk minél színvonalasabban megrendezni a jelmezes bemutatót.
- Nőnap alkalmából a fiúk műsorral, virággal köszöntik a lányokat, női dolgozókat.
- Áprilisban a végzősök búcsúztatása a legmeghittebb hagyományos rendezvényünk, mindenki kiveszi részét a szervezésből, műsorból, dekorálásból.
- Az időjárás függvényében májusban kirándulunk, igyekszünk minél nagyobb létszámban kikapcsolódni a természetben.
- „Juniális”: a vakációt készíti elő. Az utolsó előtti héten visszavárjuk az elballagott diákokat, és szalonnasütés veszi kezdetét a délután folyamán.
- Igyekszünk még színesebbé tenni a kollégiumi életet, ezért szeretnénk minél több

sportversenyt, vetélkedőt rendezni, a megvalósításban a tanulók önállóságára építve. Rendszeresen szervezünk sportversenyeket, a jeles napokhoz, világnapokhoz kapcsolódóan plakát- és rajzversenyt hirdetünk, vetélkedőket rendezünk, szintén a tanulók aktivitására alapozva.

Nemzeti ünnepeink, emléknapjaink előtt a faliújságon elhelyezett, valamint a kollégiumi rádióban, sajtóban történő megemlékezéssel tisztelgünk:

- Aradi vértanúk emléknapja: október 6.
- Megemlékezés az 1956-os forradalomról: október 23.
- A kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja: február 25.
- Az 1848-as forradalomra emlékezünk: március 15.
- A holokauszt áldozatainak emléknapja: április 16.
- Esélyegyenlőség napja: május 5.
- A Nemzeti Összetartozás Napja: június 4.

Mezőkövesdi Kollégium

A közösségi tevékenység a kollégiumok esetében a domináns, de nem hagyhatjuk figyelmen kívül az egyéni tevékenységet sem. Fontos, hogy az egyéni bánásmód tervezett, jól átgondolt legyen, bár itt van legnagyobb szerepe a spontaneitásnak.

A közösség fejlődésében rendkívül fontos a kollégiumi hagyományrendszer. Az egész kollégiumot érintő hagyományos rendezvényeket kiemelten 1–1 csoportközösség rendezi.

Kiemelt hagyományos rendezvényeink:

- a városismereti verseny
- az új kollégisták bemutatkozó műsora/vetélkedője - a "Méhecske avató"
- a Mikulás napi szórakoztató műsor/vetélkedő
- karácsonyi műsor
- Farsangi bál
- kirándulás
- önkormányzati napok programjának összeállítása, rendezése
- ballagási ünnepség, a ballagók tablója
- kiváló kollégista cím adományozása, Nagy Lajos-díj odaítélése.
- a Kövesdi Kollégista című diáklap több mint 10 évig rendszeresen megjelent, napjainkban ezt újra kell gondolni
- őszi és tavaszi sportnapok
- kollégiumi szintű, élő zenei est
- megemlékezés a kollégium névadójáról

A diákközösségek tevékenységének programját minden év szeptemberében készítik el a diákvezetők, a nevelőtanárok aktív közreműködésével.

Rendezvényeink helye: a kollégium ebédlője.

5.7. A rendészeti ügyintéző képzés speciális feladatai (Szemere Kollégium)

Kollégium elhelyezés körülményei

A rendészeti ügyintéző képzés egyik sajátossága, hogy a tanulók – a rendészeti pályára felkészítő feladatoknak megfelelően – lakóhelytől függetlenül, kötelező kollégiumi elhelyezésben részesülnek. Az együttélés feltétele a rend és fegyelem iránti igény, annak megtartása, a meghatározott szabályok betartása, a bizalmi légkör, a bajtársiasság kialakítása a csoportban és a közösségben.

A kollégium speciális rendészeti nevelési céljai

Kollégiumunktól elvárás, hogy a rendészeti szakmai képzésbe bekerülő tanuló számára, a fokozatosság elvének betartásával, olyan általános rendészeti ismereteket közvetítsen, amelyek megalapozzák az egy életen át tartó tanulással fenntartható rendészeti életpályán maradáshoz. Ezért kollégiumi éveik alatt a tanulókkal megismertetjük és elsajátíttatjuk a rendészetben dolgozóktól elvárt fegyelmezett, alakias, kulturált viselkedésformának való megfelelést, a kapott parancs, utasítás végrehajtását, természetesen szem előtt tartva az életkori sajátosságokat. Napi tevékenységeik során a tanulók megismerik és elsajátítják a rendészeti szervekre jellemző hierarchikus rendszer sajátosságait, oktató-nevelő munkánkkal törekszünk a rendészeti szakmákra jellemző személyiségjegyek kialakítására.

Célunk, hogy a rendészeti szervek elvárásainak tanulóink megfeleljenek, azaz a közszolgálat részére a rendvédelem ügye iránt elkötelezett, szilárd hivatástudattal és erkölcsi felfogással bíró, fizikailag jól felkészített, a későbbiekben szakszerűen, jogszerűen, határozottan és kulturáltan intézkedő, a törvényes rendet védelmező magyar állampolgárokat neveljünk.

Alapkompetenciák kialakítása, fejlesztése

Kollégiumi nevelő munkánkban hangsúlyt fektetünk a rendészeti szakma sikeres gyakorlásához szükséges alapkompetenciák fejlesztésére. A szakképesítés megszerzése szempontjából legfontosabbnak tartott alapkompetenciák:

- alkalmazkodó képesség,
- döntésképesség,
- együttműködés,
- empátia,
- felelősségvállalás,
- kommunikáció,
- minőségre törekvés,
- önállóság,
- önbizalom,
- önfejlesztés,
- önkontroll,
- problémamegoldóképesség,
- szabálytudat,
- teljesítményorientáció.

További fejlesztendő kompetenciák:

- helyzetfelismerőkészség,
- konfliktusmegoldó készség,
- határozottság.

A tanulók kulcskompetenciáit a képzés során mérni és értékelni kell. A mérés alapján kell meghatározni a fejlesztési irányokat csoport, illetve az egyén szintjén. A tanulók kompetenciamérését az osztályfőnök, kollégiumvezető, az osztályban tanító oktató és a nevelőtanár együtt végzik, a képzési idő során a tanulók fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérik. A tanuló kívánatos fejlesztésének érdekében az osztályfőnök az osztályban tanító oktatókkal és a kollégiumi nevelőtanárokkal folyamatosan kapcsolatot tart, akiket tájékoztat az eredményekről, megállapításairól, a fejlesztési feladatokról, ugyanakkor információkat is kér az egyes kompetenciák változásáról.

A kollégiumi oktatók által irányított szabadon választható foglalkozások jelentősen hozzájárulnak az

alapkompentencia fejlesztéséhez.

Kollégiumi tevékenység speciális szerkezete

A tanulóknak a nevelőmunka során számos rendvédelmi ismeretet kell elsajátítaniuk, a megszerzett elméleti ismereteket a szabályzati élet alapján gyakoroltatni kell, a rend és fegyelem megteremtése és megtartása érdekében. A rendészeti képzésben résztvevő tanulóink számára gyakorló felelősi rendszert, szintfelelősi, szobafelelősi rendszert hoztunk létre, melyet folyamatosan fenntartunk, tovább fejlesztünk.

A tanórán kívüli tevékenységek feladata a tanulmányi kötelezettségek teljesítése, a rendvédelmi hivatásra való felkészülés, a pálya megszerettetése, valamint a képzésen túli idő kulturált, tartalmas, hasznos eltöltése.

A Miskolci Rendészeti Szakközépiskolával közösen mentori rendszert alakítottunk ki, melynek elsődleges célja a szakmai fejlődés elősegítése, az egyéni és szervezeti célok összehangolása, illetve a szervezeti kultúrában felhalmozott tudás átadása.

A tanulók kulturált viselkedésének, megjelenésének, szóbeli és írásbeli kommunikációjának fejlesztése mellett, hangsúlyt fektetünk a tanulói formaruha szabályos viselésének elsajátítására, annak folyamatos ellenőrzésére, valamint az ápoltság, a személyes higiénia iránti igény kialakítására.

Heti rendszerességgel kerül sor szemle elrendelésére, melynek során létszámmellenőrzés, öltözet (formaruha), ápoltság, alakosság ellenőrzése történik.